

Uporaba spletnih aplikacij

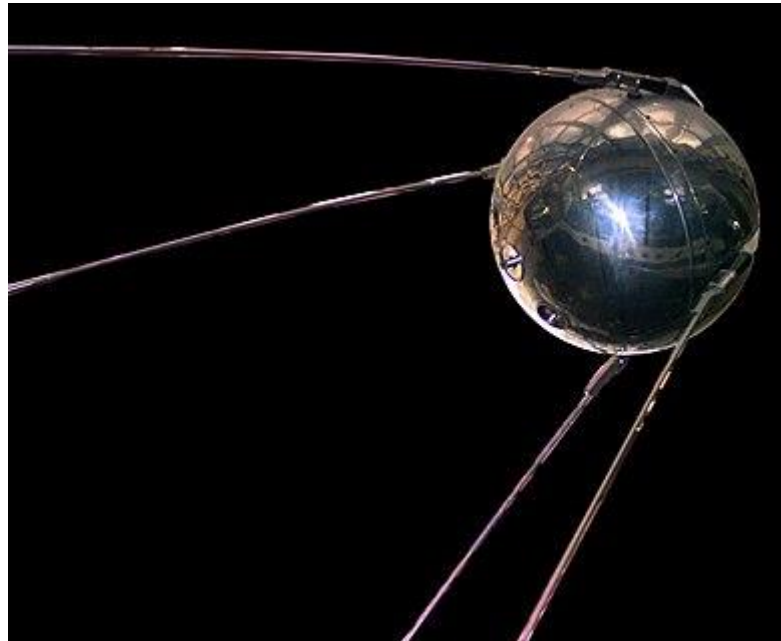
Če si bodo moja generacija po čem zapomnili, bo to kot zadnja, ki se bo spominjala sveta pred internetom. Lev Grossman

Danes si ne moremo predstavljati življenja brez interneta in spleta. Internet in splet nista ista stvar, internet je ogromno omrežje računalnikov, katerega najbolj znane storitve so:

- Svetovni splet – uporablja protokol HTTP za prenos spletnih strani, napisanih v HTML – je novejša storitev, a tudi najhitreje rastoča
- pogovor ali klepet (chat) – ki je lahko glasovna komunikacija (oba računalnika morata imeti zvočne kartice, mikrofone in zvočnike/slušalke) ali pisna komunikacija – primeri so IRC, ICQ in v zadnjem času vse bolj priljubljen Skype
- elektronska pošta – uporablja POP, SMT in druge protokole, ena prvih storitev na internetu
- prenos datotek – poleg standardnega FTP se danes vse pogosteje uporabljajo protokoli peer to peer
- Usenet – omrežje namenjeno izmenjavi sporočil v interesnih skupinah

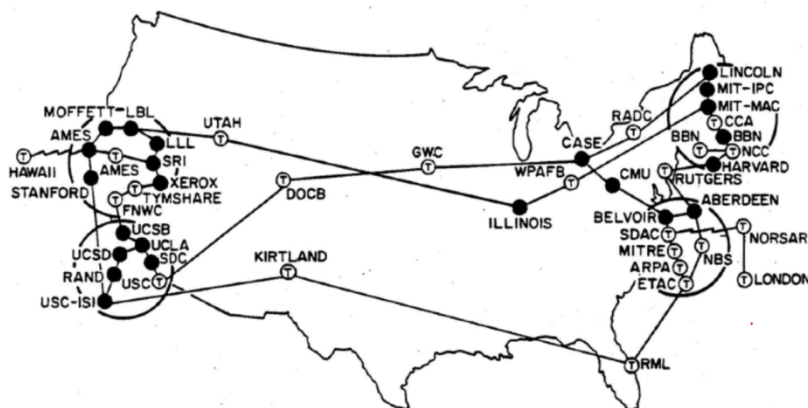
Svetovni splet (tudi WWW ali samo Splet) je najbolj priljubljena in največja internetna storitev, zaradi priljubljenosti pa mnogi mislijo, da je sinonim za internet, čeprav to ne drži. Spletna mesta, blogi in wikiji gostujejo v tej storitvi. Te strani si lahko ogleda kdorkoli, razen če so zaščitene z geslom ali blokirane iz nekega razloga (npr. vlade države, katere prebivalci ne morejo več dostopati do zadevne strani v času prepovedi).

Internet je nastal kot neposredna posledica uspeha Sovjetske zveze pri raziskovanju vesolja. Sovjetska zveza je namreč 4. oktobra 1957 uspešno izstrelila prvi umetni Zemljin satelit, imenovan Sputnik.

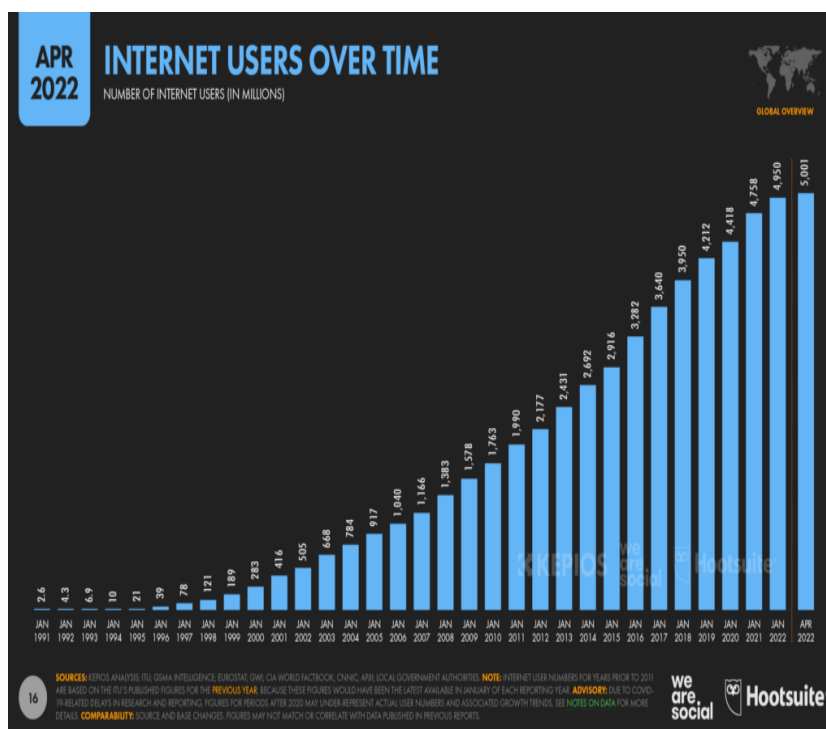
Slika 35 Prvi umetni satelit Sputnik

Združene države Amerike so zato v svoj program raziskovanja vesolja vložile ogromna sredstva. Rezultat teh prizadevanj je bil hiter razvoj mikroelektronike in računalništva, satelitske televizije, GPS-a,... Vesoljske raziskave so pravzaprav bistveno spremenile življenje na Zemlji, saj smo o vesolju izvedeli več. Eden prvih ukrepov ameriške vlade je bila ustanovitev Agencije za napredne raziskovalne projekte. Ker je ARPA intenzivno sodelovala z univerzami in raziskovalnimi inštituti, je leta 1969 te organizacije povezala v računalniško omrežje ARPANET.

Slika 37 ARPANET leta 1970

ARPANET je hitro rasel, vendar je leta 1985 Nacionalna znanstvena fundacija zgradila računalniško omrežje NSFNET univerze v SDA, iz katerega se je rodil internet, ARPANET pa je prenehal delovati leta 1990. Ko je internet postal dostopen po vsem svetu, je število uporabnikov eksponentno rasla, kar je razvidno iz slike. Internet je zagotovo eden najpomembnejših tehnoloških dosežkov, saj je omogočil izginotje oddaljenosti, dosegljivost 24 ur na dan in celo vrsto novih storitev na vseh področjih življenja.

Slika 38 rast uporabnikov interneta

Danas internet in storitve, ki jih koje omogoča uporablja okoli 70% ljudi na svetu kat je razvidno s slike 39.

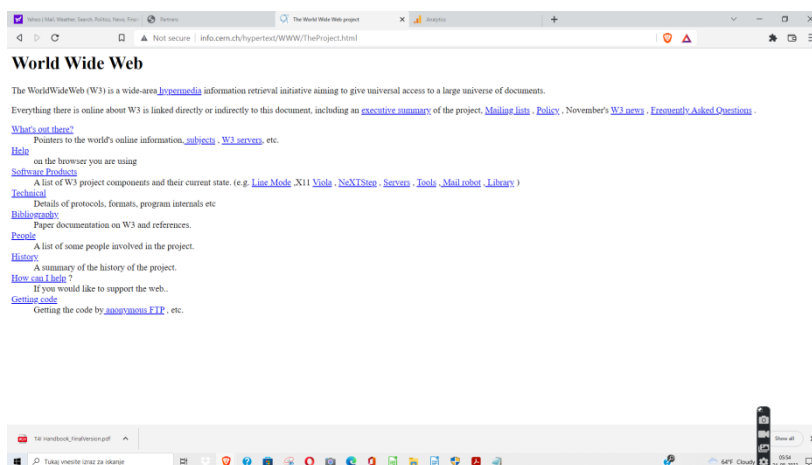
Slika 39 Podatki o uporabnikih interneta

Storitev World Wide Web je leta 1989 v CERN-u v Švici izumil Britanec Tim Berners-Lee. CERN je eden največjih raziskovalnih centrov na svetu na področju osnovnih delcev z zmogljivimi računalniki in ogromno dokumentov.

Slika 40 Tim Bernes-Lee

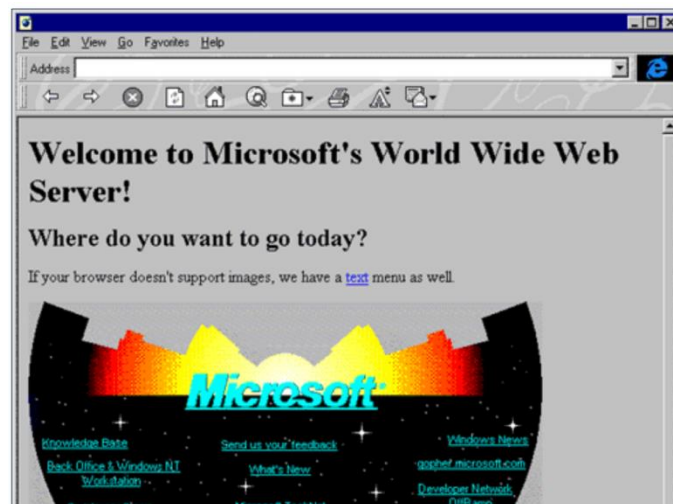
Splet je omogočal izmenjavo in dostop do teh dokumentov kot je razvidno iz prve spletne strani, ki jo je Tim izdelal leta 1991.

Slika 41 Prvo spletno mesto leta 1991

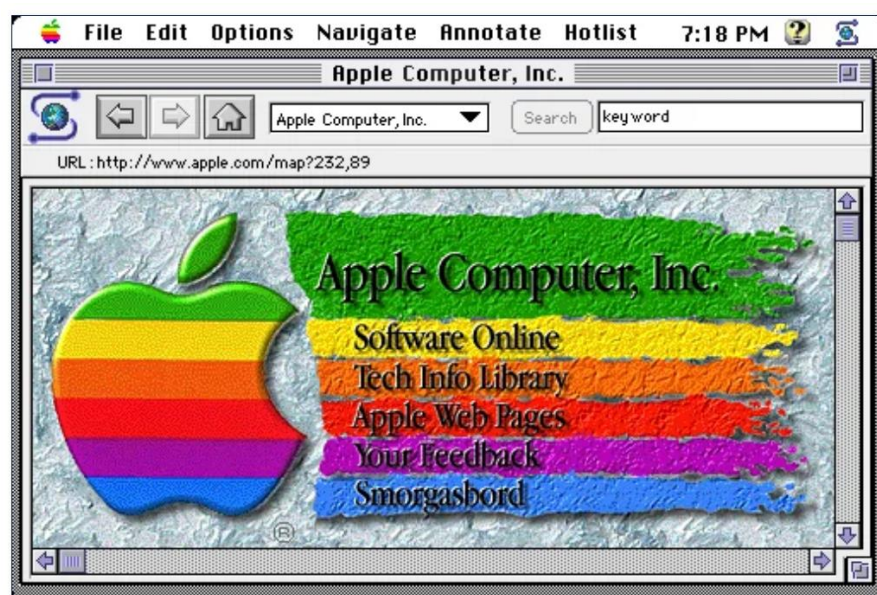
Splet se je začel hitro širiti med izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami, kasneje pa se je vključilo tudi gospodarstvo. Tudi podjetja s področja proizvodnje računalnikov in razvoja programske opreme so zamujala.

Tako je Microsoft dobil svojo prvo spletno mesto leta 1994. Spodnja slika

Slika 42 Prvo spletno Microsofta

Kakor tudi Apple

Slika 43 Prvo spletno mesto podjetjav Apple

Znana podjetja so se spletu pridružila pozneje, MacDonalds in Coca Cola leta 1996, Mercedes pa leta 1997. Ko je gospodarstvo ugotovilo, da se pojavlja nov način komuniciranja, promocije in prodaje, se je poznal internetni razmah ob koncu dvajsetega stoletja. kot je bil rojen "dot com". Ko je na začetku 21. stoletja počil balon, so se ustvarili pogoji za nastanek internetnih podjetij, ki so postala svetovna vodilna: Facebook, Google, eBay, Amazon, PayPal so le nekatera podjetja iz te skupine. Spremenil se je tudi način življenja, kupujemo in se izobražujemo preko spleta, rezerviramo hotelske namestitve preko bookinga, kupujemo letalske karte,...